Implicațiile celor mai importante modificări fiscale din 2025 pentru contribuabilii persoane fizice

Autori: Corina Mîndoiu, Partener, Impozit pe venit şi contribuţii sociale, EY România

Dan Răuț, Senior Manager, Impozit pe venit și contribuții sociale, EY România

Deși ciclul de raportare anuală a veniturilor persoanelor fizice s-a încheiat destul de recent, pe 26 mai 2025, contribuabilii trebuie să fie în continuare atenți la o serie de acțiuni și modificări legislative care îi pot viza direct în următoarea perioadă. Cu toate că ne aflăm într-o perioadă în care vigilența generală se concentrează pe masurile de austeritate promovate de autorități în ultimele săptămâni, nu trebuie omise din aria de interes o serie de obligații fiscale existente și relevante pentru persoanele fizice din România (mai ales, cele pentru care scadența este destul de aproape).

În această categorie putem considera, de exemplu, obligația persoanelor fizice care dețin clădiri rezidențiale cu o valoare impozabilă mai mare de 2,5 milioane lei și care, astfel, trebuie să depună **Declarația 216** și să plătească **impozitul special** *("taxa pe lux")* până la 30 septembrie; totodată, o altă categorie de contribuabili vizați de taxa de lux sunt cei care dețin automobile cu valoare impozabilă mai mare de 375.000 lei și au obligații fiscale de raportare și plata până la 31 decembrie a.c.

Declarația 216 este actualmente bazată pe sistemul

autoimpunerii (adică pe conformarea fiscală voluntară din partea contribuabililor vizați), însă, de remarcat faptul că în 21 martie 2025 ANAF a pus în dezbatere publică un proiect de Ordin pentru aprobarea unei **proceduri de stabilire din oficiu a impozitului special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare**. Astfel, ANAF și-ar dori să instituie o metodă de colectare și de la persoanele fizice care nu se conformează voluntar (i.e., prin adoptarea unei proceduri de calculare și impunere din oficiu). Acest proiect nu este încă adoptat însă ne putem aștepta să devina o prioritate pentru autorități în perioada următoare (ținând cont și de proximitatea termenelor de raportare, i.e., 30 septembrie pentru imobile și 31 decembrie pentru bunurile mobile de valoare mare).

De asemenea, reamintim și persoanelor fizice care obțin **venituri din cedarea folosinței bunurilor** că au obligația de înregistrare a contractelor de locațiune (sau a actelor de modificare) în termen de 30 zile de la încheierea/ producerea modificării acestuia. Această obligație nu este o noutate, dar este mereu de actualitate întrucât poate apărea oricând în cursul anului, fiind dependentă de momentul întocmirii contractului/ actului adițional. Există, totuși, o noutate apărută în 2025 pentru acest tip de venit și anume clarificarea adusă de autorități în ceea ce privește înregistrarea contractului de către persoanele care dețin în comun bunul închiriat (i.e., se solicită în acest caz să fie desemnat proprietarul, uzufructuarul sau alt deținător legal care îndeplinește obligația înregistrării contractului încheiat între părți la ANAF).

În același timp, anul 2025 ar fi trebuit să aducă în prim plan o noutate declarativă privind Declarația Unică, care însă, din păcate, se lasă momentan așteptată. Mai concret, autoritățile și-au luat angajamentul (prin OUG 128/07.11.2024) de a susține simplificarea mecanismului de calcul, declarare și plată a obligațiilor fiscale datorate de persoanele fizice cu titlu de impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii și,

astfel, de a simplifica formularistica fiscală prin introducerea **Declarației Unice precompletată** cu datele privind veniturile realizate și impozitul pe venit datorat, baza de calcul a contribuției de asigurări sociale și a contribuției de asigurări sociale de sănătate, precum și cuantumul contribuțiilor datorate, pentru anul de realizare a venitului, conform informațiilor disponibile în bazele de date ANAF.

Teoretic, în luna mai a.c., ANAF ar fi trebuit să emită deja această procedură de pre-completare a Declarației unice. Acest lucru nu s-a întâmplat, iar până în prezent, nu există publicat nici măcar un proiect de ordin în Secțiunea de Transparență Decizională pe site-ul Agenției de Administrare Fiscală. Așadar, un deziderat considerat oportun pentru contribuabilii-persoane fizice la momentul adoptării sale anul trecut, își așteaptă încă rândul pentru a prinde momentul oportun pe agenda de priorități ANAF. Rămâne de văzut daca un țel atât de ambițios va putea fi pus în practică măcar până în primul trimestru al anului 2026 (când deja contribuabilii se pregătesc de termenul de raportare pentru veniturile din 2025), ținând cont, totuși, că ritmul de digitalizare al ANAF în ceea ce privește zona de administrare a veniturilor persoanelor fizice nu este unui foarte ridicat în prezent.

Lăsând deoparte toate aceste prevederi legislative existente, se poate spune că opinia publică e concentrată în prezent pe adoptarea primului pachet de măsuri fiscale comunicate de Guvern întrucât acestea vor implicații foarte importante și pentru persoanele fizice. Reiterăm câteva dintre ele, astfel:

- Creșterea impozitului de la 10% a 16% pentru dividendele distribuite începând cu 1 ianuarie 2026.
- Apariția unei obligații de raportare fiscală suplimentară pentru contribuabilii persoane fizice (prin Declarația Unică) pentru veniturile din dobânzi obținute ca urmare a deținerii de obligațiuni emise de societăți, persoane juridice rezidente în România, pe piețe de capital din afara României, plătite de societatea

emitentă și înregistrate în contul contribuabilului în cursul anului fiscal. Acesta este un tip de venit căruia în prezent i se aplică reținere la sursă de către plătitorul de venit (i.e., persoana juridică intermediară din România). Astfel, se transferă obligația de declarare (și, în consecință, și de plată a impozitului pe venit) de la plătitor/ intermediar la contribuabil.

- Plata contribuției de sănătate (CASS) de către persoanele fizice cu pensii mai mari de 3.000 de lei (dar doar pentru sumele care depășesc acest prag).
- Totodată, anumitor **categorii sociale** (ex. persoanele care primesc indemnizație de șomaj, părinții cu indemnizație de creștere a copilului, persoanele care se află în concediu de acomodare privind procedura adopției, persoanele cu venit minim de incluziune, alte categorii cu indemnizații/ ajutor social) **care primesc diferite forme de ajutoare acordate de stat** (și care erau până în prezent exceptate de la plata CASS), li se va reține la sursă (din indemnizația aferentă) contribuția de asigurare socială de sănătate de 10%.

- De asemenea, **persoanele în întreținere care au și calitatea de coasigurat** (ex. soțul, soția sau părinții fără venituri proprii), nu vor mai fi exceptate de la plata CASS. Astfel, persoanele care îi au în întreținere vor putea opta pentru plata CASS pentru fiecare coasigurat prin depunerea Declarației Unice la ANAF. Aceasta este, poate, cea mai importantă modificare care va aduce cu sine și provocări practice pentru contribuabili. Dacă în cazul celor care primesc indemnizații sau ajutoare sociale, statul le poate reține direct la sursă, iar persoanele în cauză își păstrează calitatea de asigurat, în acest caz, pentru a le fi păstrată calitatea de asigurat și, deci, de a beneficia de servicii medicale, vor fi necesare acțiuni individuale de raportare și plată voluntară a CASS

pentru coasigurați. CASS datorată de persoanele fizice asigurate pentru fiecare persoană aflată în întreținere, se va determina prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul, reprezentând valoarea a 6 salarii de bază minime brute pe țară, în vigoare la data de 1 ianuarie a anului în care se exercită opțiunea. Astfel, în toate situațiile în care se exercită opțiunea începând cu data de 1 august 2025, plata CASS se va efectua în două tranșe: (i) 25% din CASS datorată, la data depunerii declarației prin care se exercită opțiunea; (ii) 75% din CASS datorată, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui în care s-a exercitat opțiunea.

- Nu în ultimul rând (chiar un pic surprinzător în contextul actual de contracție a beneficiilor fiscale acordate persoanelor fizice), a mai fost adoptată o altă măsură care vizează zona de contributivitate la bugetul de asigurări sociale de sănătate, dar care este într-o oarecare contradicție cu trendul celorlalte măsuri întrucât prevede apariția unei noi categorii de contribuabili exceptate de la plata CASS – și anume categoriapersoanelor fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală dacă acestea au, concomitent, și calitatea de **pensionar** (actualmente, este prevăzută posibilitatea de exceptare doar pentru persoanele care câștigă venituri din drepturi de autor și, în același timp, și din salarii). Deși, la prima vedere, s-ar putea spune ca pensionarii care obțin și venituri din drepturi de autor vor fi oricum subiect de CASS și că această excepție este justă, totuși, nu ar fi o concluzie în întregime corectă deoarece nu toți pensionarii vor datora CASS, ci doar cei cu pensii mai mari de 3.000 lei. Așadar, există posibilitatea ca un pensionar care încasează o pensie de până în 3.000 lei și, în același timp, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, să ajungă, în cele din urmă, să nu plătească deloc CASS.

Fie că este vorba de prevederi fiscale existente ori de modificări fiscale recente sau preconizate, recomandăm persoanelor fizice să urmărească îndeaproape ceea ce se întâmplă în zona de fiscalitate întrucât unele dintre aceste obligații pot deveni aplicabile și necesare pentru orice tip de contribuabil.